

SAŽETAK

Suvremena hrvatska proza oblikuje se u velikoj mjeri modelima koji se mogu prepoznavati kao mimetički tako da se u kritici neprecizno nastoji obuhvatiti terminima „stvarnosne“ ili „urbane“ proze. Premda se deklarativna mimetička nastojanja u tekstovima raznoliko artikuliraju, može se primijetiti da dobar dio ove književne proizvodnje na neki od načina nastoji uspostaviti odnos prema izvanknjiževnoj stvarnosti. Imajući na umu složeni odnos stvarnosti i književnosti, u radu se pristupilo tekstovima koji tematiziraju upravo tranzicijsku sadašnjost, građom koja obuhvaća tridesetak reprezentativnih proznih tekstova, uglavnom romana. Metodologija je organizirana tako da obuhvaća uobičajene pristupe prozi iz pozicija discipline znanosti o književnosti, formalne, poetološke i naratološke analize iz kojih se prepoznaju problemi koji interpretacijski otvaraju okvire šireg polja humanistike, s posebnim naglaskom na kulturalne studije. S epistemološkim okvirom književne teorije i humanistike oblikovalo se tako nekoliko problemskih žarišta koja opisuju konstrukciju fikcionalnog tranzicijskog imaginarija: pripovijedanje, priča, identiteti, prostori i vrijeme u tekstovima te problemi široko shvaćenog pojma medija i medijacije.

Analizom i interpretacijom po poglavljima opisana je kompleksna predodžba tranzicije u književnosti, tranzicijski imaginarij složen okupljanjem podudarnih narativnih elemenata koji su u knjizi interpretirani

iz šireg okvira humanistike. Ta predodžba otkriva niz povezanih elemenata od kojih valja izdvojiti: tranziciju kao traumatično iskustvo društvenog rasapa bez dovršetka, dominaciju pripovjedača iz pozicija građanstva, problem pojma „urbanosti“, modernistički i heterotopski oblikovane prostore, vrijeme *permanente liminalnosti*, identifikaciju nasuprot čvrstim identitetima, identitetske opreke, devalvaciju identiteta otpora, probleme medijacije i hipermedijacije.

Na drugoj su razini analize izdvojeni elementi imaginarija okupljaju i otvaraju nova problemska žarišta i pitanja vezani oko pojmova stvarnosti, mimeze, modernizma i modernosti, građanstva i ideologije. Hrvatska književnost tranzicije i o tranziciji prepoznaje to iskustvo kao složeni ideološki mehanizam u kojem se odvija istovremeni proces desubjektiviziranja modernističkih subjekata povijesti kako bi se konstituirali i interpelirali subjekti *tekućeg modernizma*, lišeni moći.